

Lidens Tidnings temaserie om skolan startade i augusti 2005 med artikeln – När mormor gick i skolan – där Edith Östman intervjuades av sin dotterdotter Katarina Olsson. I samma nummer publicerades första delen av – Min port till framtiden. Ålsta Folkhögskola. – av Rune Wennberg. I julnumret var det "skollov" och i årets första nummer fortsatte Rune Wennbergs artikel om åren på Ålsta. Nu har turen kommit till Mats Sollén att berätta om sina 35 år som lärare i Liden. Här följer den första delen.

MINA 35 ÅR SOM LÄRARE I LIDEN

del 1

"Likt grånande urtidsgjättars hjässor reste sig bergen majestätiskt mot den blå himlen. Grön var klädedräkten och vid jättarnas fötter ringlade ett mäktigt silverband fram genom landskapet. Här hade Skaparen varit på gott humör – en stark kontrast till det platta utslätade landskap vi nyss lämnat."

Den 3 augusti 1971 kom jag och min familj för första gången till Liden. Ett hisnande landskap mötte oss, långt mera fascinerande än den trakt vi snart skulle komma att överge. Men vi var faktiskt "förvarnade". En av mina kamrater hemma i Västerbotten som tydligen hade sett en hel del av vårt avlånga land konstaterade kortfattat som den västerbottning han var att "i Liden där jer hä int så fullt."

Första lärarjobbet

Efter fyra års lärarstudier vid nystartade Umeå

Mats Sollén
sommaren 2005.

Foto: Tore Lövvenius.

Mats Sollén som
nybliven student
våren 1966 vid Östra
Gymnasiet i Umeå.
Foto: okänd.

universitet och med en färsk lärarexamen var jag redo att söka jobb. I Lärarlistan fanns en ledig tjänst som so-lärare i Liden. Jag sökte jobbet och kort därefter ringde studierektor Sölve Carlander och erbjöd mig jobbet. Vi bokade tid för ett besök och konstaterade förvånat när vi kom fram att Liden var ett väldigt litet samhälle. Jag kommer ihåg att vi stannade till hos Stig Swing på macken. Ett muntert gäng grabbar tittade lite nedlåtande på vår bil. Vi åkte en Renault 4L vars impfaktor i grabbarnas ögon säkert låg nära noll. Senare köpte jag en vit Plymouth Barracuda med röd vinylklädsel och en rak sexa under huven. Ordningen var därmed tillfälligt återställd!

...aldrig mer än tre år!

Sedan vi tittat på skolan och blivit erbjuden lägenhet i gamla posthuset var saken klar. Min fru Ewa som jobbade på dåvarande Umeå lasarett var med på noterna. Jag tackade ja till jobbet. Någon egentlig anställningsintervju var det aldrig frågan om! Natten till den 10 augusti med hjälp av en kompis och hans lastbil gick flyttlasset från studentlägenheten i Ålidhem till posthuset i Liden. Ewa, Marie vår fyraåriga dotter, och jag skulle bli lidenbor. Åtminstone ett år eller kanske två men aldrig mer än tre. Så här i efterhand kan vi konstatera att det nu har blivit 35 år!

Lidens Skola 2006, från kyrktornet.
Foto: Annika Persson

När skolan eldades med ved

Min första chef och rektor skulle bli Karl-Gustav Kalm. I skolans ledning ingick förutom KG som han kallades av kollegiet, även studierektor Sölve Carlander och tillsynslärare Margit Henriksson. En stark ledningsorganisation jämfört med idag, då rektor ensam har ledningsansvaret. På skolexpedition jobbade Irma Sjödin och vaktmästare var Gösta Hjerpe som var med redan på den tiden då skolan eldades med ved. I efterhand känns det som om mina minnen från Lidens skola är starkast förankrade i denna kvartett.

Examensfest på Vättaberget den 12 juni 1974. Till höger Ingemar Lönnelid, lärare, studierektor och senare rektor, med hustrun Anny. I bakgrunden Mait Gradin, som undervisade i maskinskrivning.
Foto: Mats Sollén.

Härdför rektor

KG var känd som en härdför rektor och ett antal idag medelålders män, det var oftast pojkar som hamnade på rektorsexpeditionen, minns säkert än idag hans hårda nypor. Sölve skulle bli min närmaste kollega då han liksom jag undervisade i soämnen. Halva hans skrivbord upptogs av historieböcker, geografiska tabeller och allehanda arbetsuppgifter som han producerade för sin undervisning. Irma, dig träffar jag ju nu och då än idag. Då blir det alltid prat om händelser och minnen från den här tiden. När det behövdes, och det gjorde det ibland, kunde du sätta bångstyriga lärare på plats! Margit, dig kommer jag aldrig att glömma. Du kom att bli min första mentor långt innan det ordet var uppfunnit. Du lärde mig allt från att handa spritdupliceringsapparaten till att möta elever som krävde lite mer omsorg. Gösta och jag kom att bli verkligt nära vänner både på jobbet och privat. Han kallade mig alltid för "lillpojken" och var den som tog mig med till Timrås hockeymatcher under deras storhetstid på 70-talet.

Första lärardagen

Måndagen den 23 augusti startade mitt första läsår i Liden. Jag skulle vara klassföreståndare i 7a och undervisa i åk 7 och 9. På den här tiden kom a-klassernas elever från Holm och Indal medan b-klasserna kom från Liden och upp mot Jämtlands

Friluftsdag i Järkvissle den 6 juni 1974. I fören på kanoten Leif Andersson.
Foto: Mats Sollén

Fortsättning sidan 30

Fortsättning från sidan 7

Järkvissle skola våren 1956, den finska klassen.

Bakre raden från vänster: Irja Pylväinen, Inkiri Huttunen, Jaakko Herrala, Raimo Herrala och Arvo Pylväinen.

Främre raden från vänster: Marja-Lisa Inkinen, Helena Herrala och Vuokko Huttunen. Foto: Bror Häggroth, klasslärare.

ten på svenska. Man förstod givetvis ingenting. Men allt fastnade så lätt i den här åldern och snart började svenska språket att ta sin plats i vardagen. Klassläraren hette Bror Häggroth och var från Jukkasjärvi. Han talade både svenska och finska. Vid första mötet sade han på finska: -Följ med mig! -. Alla eleverna tittade på varandra och blev stående. Han kan finska! Glädjen kände inga gränser. Han upprepade maningen och nu följde alla efter honom.

Fortsättning i nästa nummer.

Arne Johansson

Fortsättning från sidan 17

gränsen. Eleverna i åk 9 tillhörde den sista kullen som var uppdelade i gymnasieförberedande, teknisk och teknisk-praktisk klass. Dom tuffaste eleverna, uteslutande pojkar, gick i tp-klassen. Här fick man redan från början testa hur mycket lärarutbildningen var värd – det var inte alltid teori och praktik överensstämde.

Kampsport contra "sitta på kuddarpedagogik"

Detta mitt första läsår kom många nya lärare till skolan. Gert Öhman idrottslärare med förkärlek för kampsporter. Birgitta Westerström och Bir-

gitta Scheltdorf, båda språklärare med drama och sitta på kuddarpedagogik som sina käpphästar. Frank Kemper, även han språklärare, storväxt och respektingivande och sist men inte minst Jonny Svensson, en velourkille med vinröda mysbyxor och träslöjd på schemat. Alla vi som var nya på skolan kom att bosätta oss i Liden med omnejd. Vi umgicks flitigt privat och många glada minnen finns från den tiden.

Mats Sollén

Fortsättning i nästa nummer.